

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-01-09
Besvaras senast
2026-01-23

Till migrationsminister Johan Forssell (M)

2025/26:379 Situationen på Migrationsverket

Regeringen har gjort mycket på det migrationspolitiska området, vilket är både bra och välkommet. Men trots stramare regelverk och effektiviseringar beskriver källor på Migrationsverket att organisationens grundläggande strukturer består och hur svaga incitament, intern kultur och informella lojaliteter bidrar till att bevara status quo – även när den politiska viljan tydligt pekar i en annan riktning och besluten formellt är fattade.

Källor som arbetat inom myndigheten i flera decennier beskriver för Samnytt (<https://samnytt.se/migrationsverkets-insida-klaner-svenskar-i-minoritet-och-tystnadskultur> och <https://samnytt.se/vittnesmal-inifran-migrationsverket-tidoregeringen-ar-fienden>) en vardag präglad av språktillhörigheter, klanlojaliteter och rädsla för att slå larm. En majoritet av personalen har, enligt en källa på myndigheten, annan bakgrund än svensk. Källan beskriver hur grupper på myndigheten sätter sig tillsammans med dem som pratar det egna språket, och man förstår inte vad som sägs mellan grupper och medarbetare.

”Det är inte bara språkligt som detta påverkar, att man inte förstår varandra eller vad som sägs, utan det gör att det bildas olika grupper inne i myndigheten, klaner som engagerar sig i att få hit sina egna klanmedlemmar eller släktingar från sina hemländer. Man har tagit hit Mellanösterns klanmentalitet, in i myndigheten”, påstår källan.

Samnyttts källa beskriver också att skillnaden efter terrorattentaten i Israel den 7 oktober 2023 var tydlig och att man även kunde höra sånger om ”from the river to the sea” från fikarummet inne på Migrationsverket. ”From the river to the sea” betyder att man hyllar uttraderandet av Israel från kartan och därmed alla judar från regionen.

Samnyttts källa berättar också hur en uttalad klanlogik successivt har fått fäste inne på Migrationsverket. Enligt källan handlar det inte bara om informella lojaliteter utan om ett systematiskt beteende där anställda med starka klanband aktivt arbetar för att stärka den egna klanens position i Sverige. Det sker genom att underlätta för släktingar och klanmedlemmar att få uppehållstillstånd, arbetstillstånd eller andra beslut som gör det möjligt att etablera sig i landet.

”Källan menar vidare att detta inte längre är något som sker i det fördolda. Tvärtom beskrivs ett klimat där beteendet blivit så normaliserat att det sker

öppet, utan rädsla för interna konsekvenser. Kollegor förväntas förstå, acceptera – eller hålla tyst”, skriver Samnytt.

Enligt uppgiftslämnaren finns en utbredd uppfattning om att lojaliteten mot den egna klanen väger tyngre än lojaliteten mot myndigheten, lagstiftningen och det uppdrag Migrationsverket är satt att utföra.

Samnytt skriver vidare att den interna kulturen påverkar också synen på politiken och att reaktionerna på Tidöavtalet hösten 2022, enligt källan, blev talande. På myndighetens intranät uttrycktes tydligen öppen sorg, ilska och frustration. De som var positiva till den nya inriktningen höll tyst.

Enligt källan är narrativet på myndigheten att Tidöregeringen är fienden och att man väntar på att ”rätt” regering ska komma tillbaka.

Formellt följer myndigheten regleringsbrevet och regeringens direktiv. Avslag och återvändande har också ökat. Men enligt Samnytt's källa sker det motvilligt, inom ramen för ett stort tolkningsutrymme.

”En regering kan aldrig styra i detalj hur beslut fattas. Det finns alltid ett utrymme. Och vi håller oss så långt vänsterut i det utrymmet som det bara går”, säger källan.

Jag har tidigare i åtskilliga skriftliga frågor till olika ministrar lyft problematiken med hur ”opolitiska” tjänstemän vid statliga myndigheter (UD, Domstolsverket, Statens museer med flera) agerar aktivistiskt och så mycket de kan motarbetar regeringens politik och direktiv. Det är alltså ett omfattande problem som föreligger i svensk statsförvaltning och som måste tas itu med.

Jag vill med anledning av detta fråga migrationsminister Johan Forssell:

Avser ministern att vidta några särskilda åtgärder med anledning av de uppgifter som framkommer ur Samnytt's artiklar om situationen på Migrationsverket, och vilka i så fall?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann